

Protestantse
Kerk

Geloof·Hoop·Liefde

Onderzoek Federatie van Diaconieën en Kerk in Actie naar de maatschappelijke inzet van de diaconieën van de Protestantse Kerk in Nederland

kerk
in actie

Doelstelling onderzoek

- Het op de kaart zetten van de maatschappelijke relevantie van de inzet van diaconieën van de Protestantse Kerk in Nederland ten behoeve van kerk en samenleving
 - Inventariseren welke beleidskeuzen diaconieën maken in deze veranderende tijden
-

Inleiding

Achtergrond onderzoek

- Zichtbaar maken maatschappelijke relevantie vanwege de diaconale inzet van de Protestantse Kerk
- Inventariseren welke beleidskeuzen diaconieën maken in deze veranderende tijden

Inhoudsopgave

1. Onderzoeksopzet
 2. Samenvatting resultaten
 3. Resultaten
-

1.1 Onderzoeksopzet

- Onderzoeksmethode: online survey
 - Respons: 246 (van de 1047 at random aangeschreven diaconieën = 24 %)
 - Veldwerkperiode: 30/9-16/11/14
 - Vragenlijst in bijlage
 - Opgezet door de Federatie van Diaconieën en Kerk in Actie
-

1.2 Onderzoeksopzet

- De eerste 100 respondenten kregen desgewenst 2 kaartjes voor de tentoonstelling ik geef om jou in het Catharijneconvent
- Het onderzoek bevatte zowel vragen naar de persoon van de diaken als naar het werk van de diaconie (waarvoor soms ook de jaarrekening of overleg met andere diakenen nodig was)

1.3 Onderzoeksopzet

Bij de analyse is de steekproef getoetst op:

- Type gemeente
 - . PG zijn licht oververtegenwoordigd
- Aantal leden per gemeente

2.1. Samenvatting resultaten

- Ondanks ontkerkelijking en minder leden (recente studie SCP*) is maatschappelijke inzet toegenomen
- Verwachte ontwikkeling diaconale inzet: groei en sterke groei voor eigen diaconie
- Rol diaconie verandert
- Crisis en terugtrekkende overheid meeste impact

* Studie Verenigd in Verandering, SCP, November 2014

2.2. Samenvatting resultaten

- Max. 2/3 heeft andere aanjagers diaconale bevoeging buiten diaconie, binnen kerkelijke gemeente
 - Ca. 90 % werkt samen met andere partijen
 - Veel 'enigszins mee eens' als het gaat om het gezien worden als relevante partij
 - Focus mag meer op niet-leden
-

2.3. Samenvatting resultaten

- Meeste zorg gaat nu naar armoede en ouderenzorg
 - Grote verschillen per diakonie v.w.b. vrijwilligers(inzet)
 - Extrapolatie: 160 mln. Euro vrijwilligersinzet per jaar
 - Per saldo is het aantal vrijwilligers gestegen
 - Ruim een kwart doet eerder betaald werk (binnen kerk)
-

2.4. Samenvatting resultaten

- Meer vrouwen en weinig jongeren als vrijwilliger
- Er is een mismatch in vraag/aanbod vrijwilligers/werk(44 %), maar beleid moet veelal nog ontwikkeld
- Extrapolatie uitgaven diaconale activiteiten ca. 100 mln. Euro
- Per saldo gestegen (met name in Nederland)

2.5. Samenvatting resultaten

- Financiële hulpverlening Nederland (veel plaatselijke initiatieven)
 - Actiematig ingezameld geld (w.o. collectes) en rendement op vermogen bron voor hulpverlening
 - Profiel diakenen: iets meer mannen en iets jonger dan de vrijwilligers
 - Positieve ervaring van het werk in het diaconaat
 - Diaken is mensgericht
-

2.6. Samenvatting resultaten

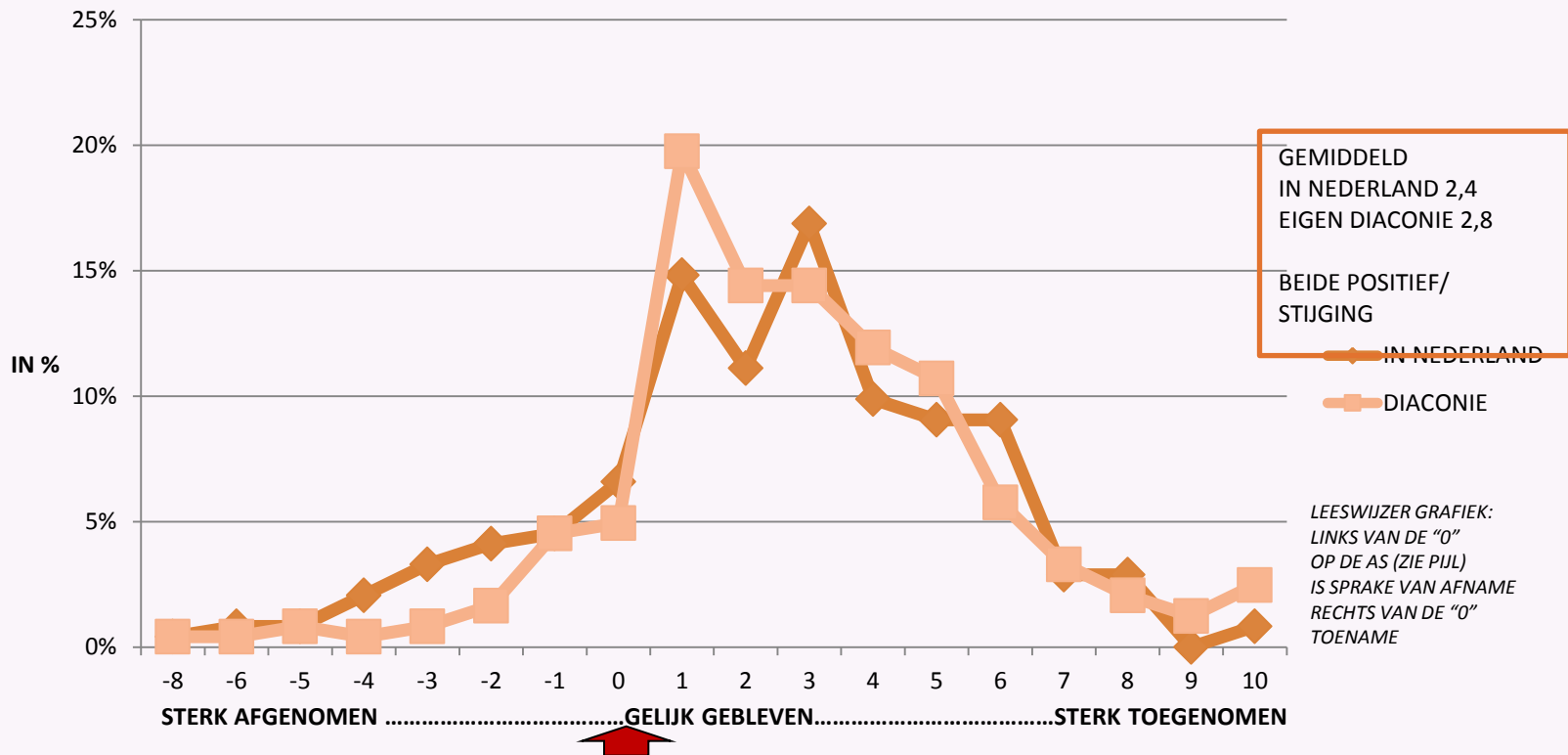
- Stelling eerst dichtbij helpen, daarna verweg heeft 2 kampen
- Barmhartigheid belangrijker dan gerechtigheid
- PKN moet helpen vinden de meeste diakenen
- 21 % vindt dat de diaconie van de PKN het gat dat de overheid achterlaat niet hoeft te vullen

2.7. Samenvatting resultaten

- Er is twijfel over de rol die de diaconie kan gaan vervullen; 63% geeft aan enigszins en 33% zegt dat de diaconie het niet kan
- Het belang van zichtbaar maken wat de diaconie doet wordt onderschreven. Wordt op dit moment nog maar beperkt in de praktijk gebracht.

3.1.1. Maatschappelijke inzet is toegenomen

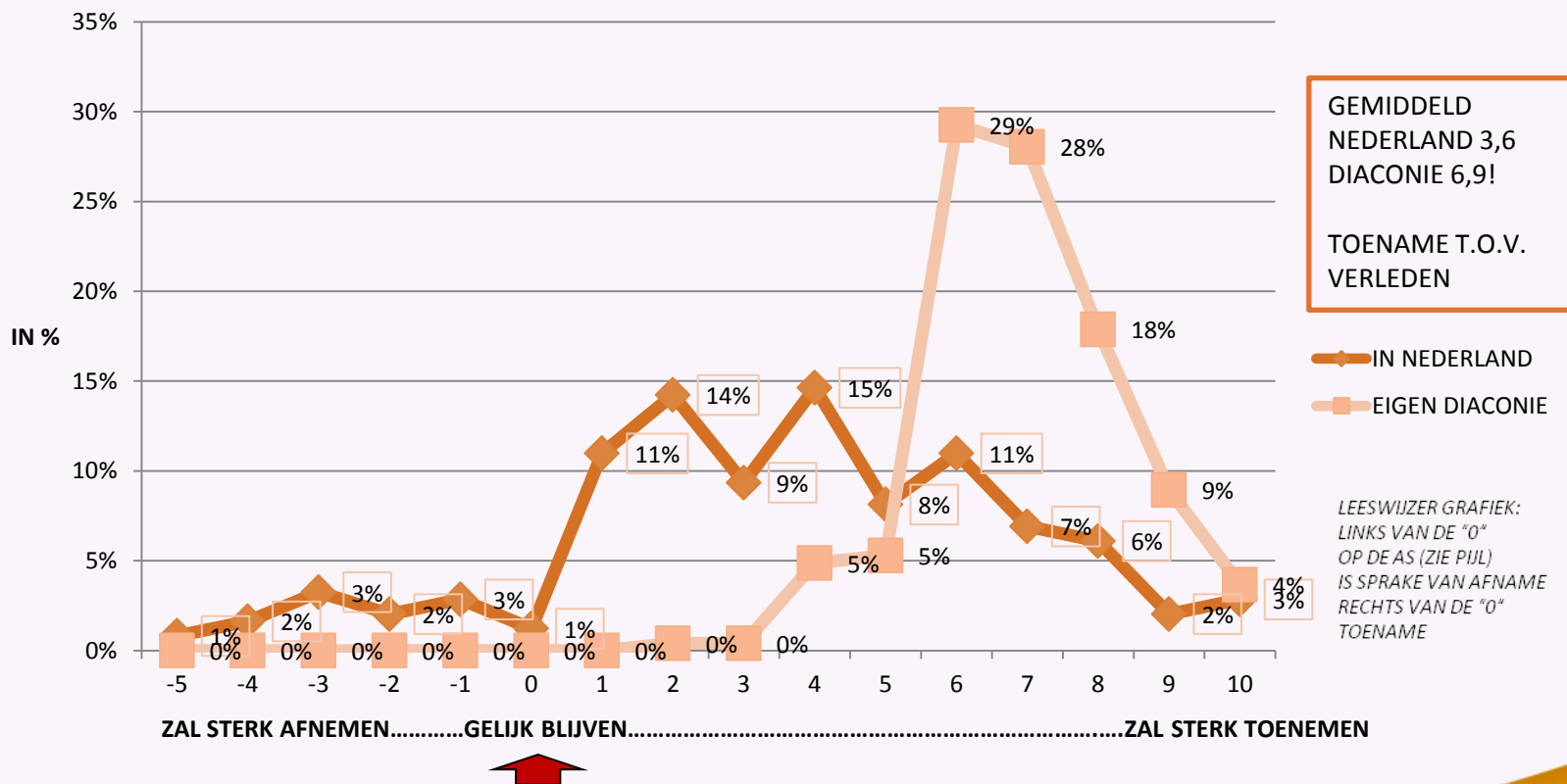
ONTWIKKELING MAATSCHAPPELIJKE INZET DIACONIEEN IN AFGELOPEN 5 JAAR

Vraag: hoe heeft de maatschappelijke inzet van uw diaconie (en van diaconieën) zich in de afgelopen 5 jaar ontwikkeld? (schaal van -10 tot +10)

3.1.2 Groei verwacht, met name eigen diaconie

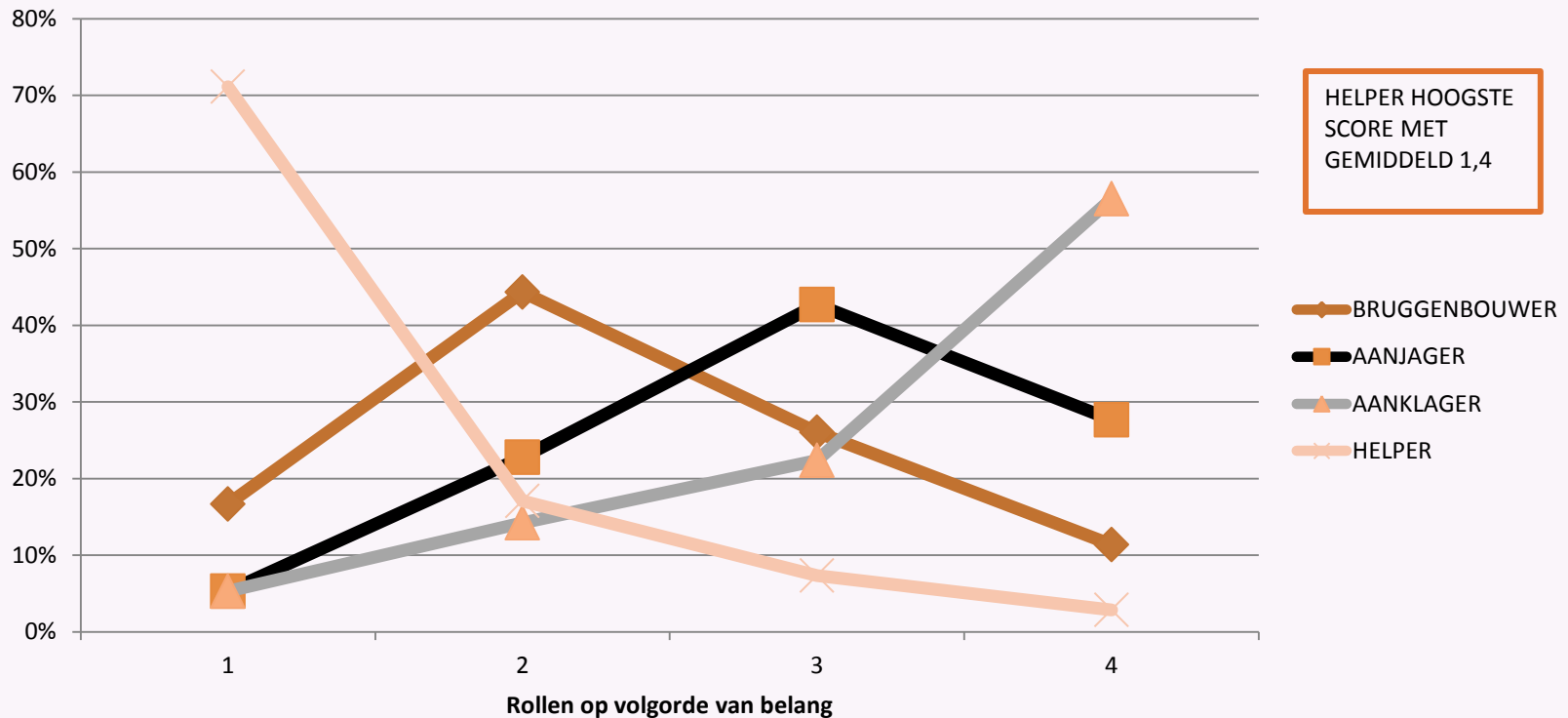
VERWACHTE ONTWIKKELING MAATSCHAPPELIJKE INZET KOMENDE 5 JAAR

Vraag: wat is volgens u de verwachte ontwikkeling van de maatschappelijke inzet van uw diaconie (en diaconieën) in de komende 5 jaar? (schaal van -10 tot +10)

3.1.3. Helper en bruggen-bouwer belangrijkste rollen

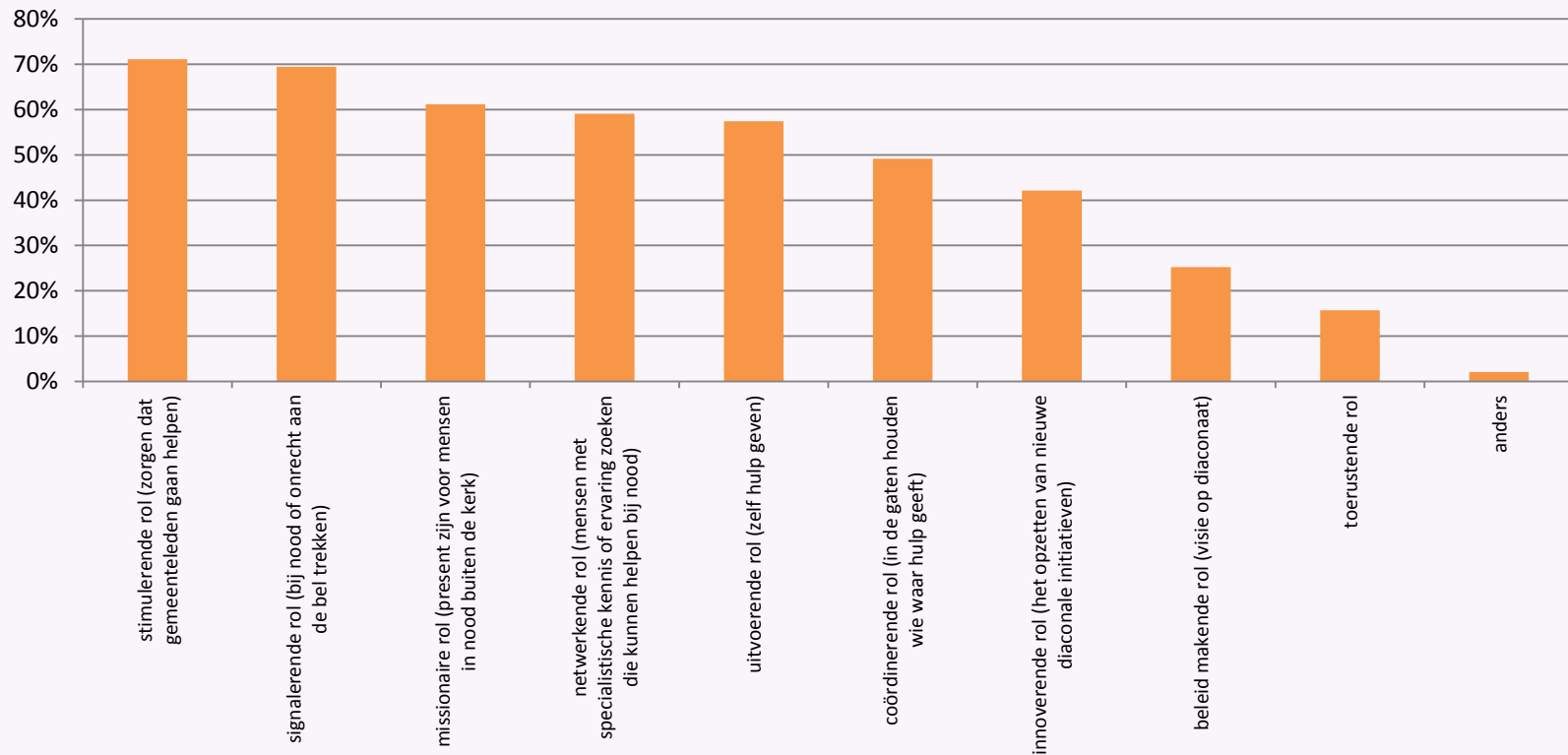
Rol diaconie in huidige praktijk

Vraag: wilt u de onderstaande rollen van diaconieën op volgorde van belangrijkheid zetten?
(zoals dat bij uw diaconie in de huidige praktijk het geval is)?

3.1.4. Andere rollen worden belangrijker

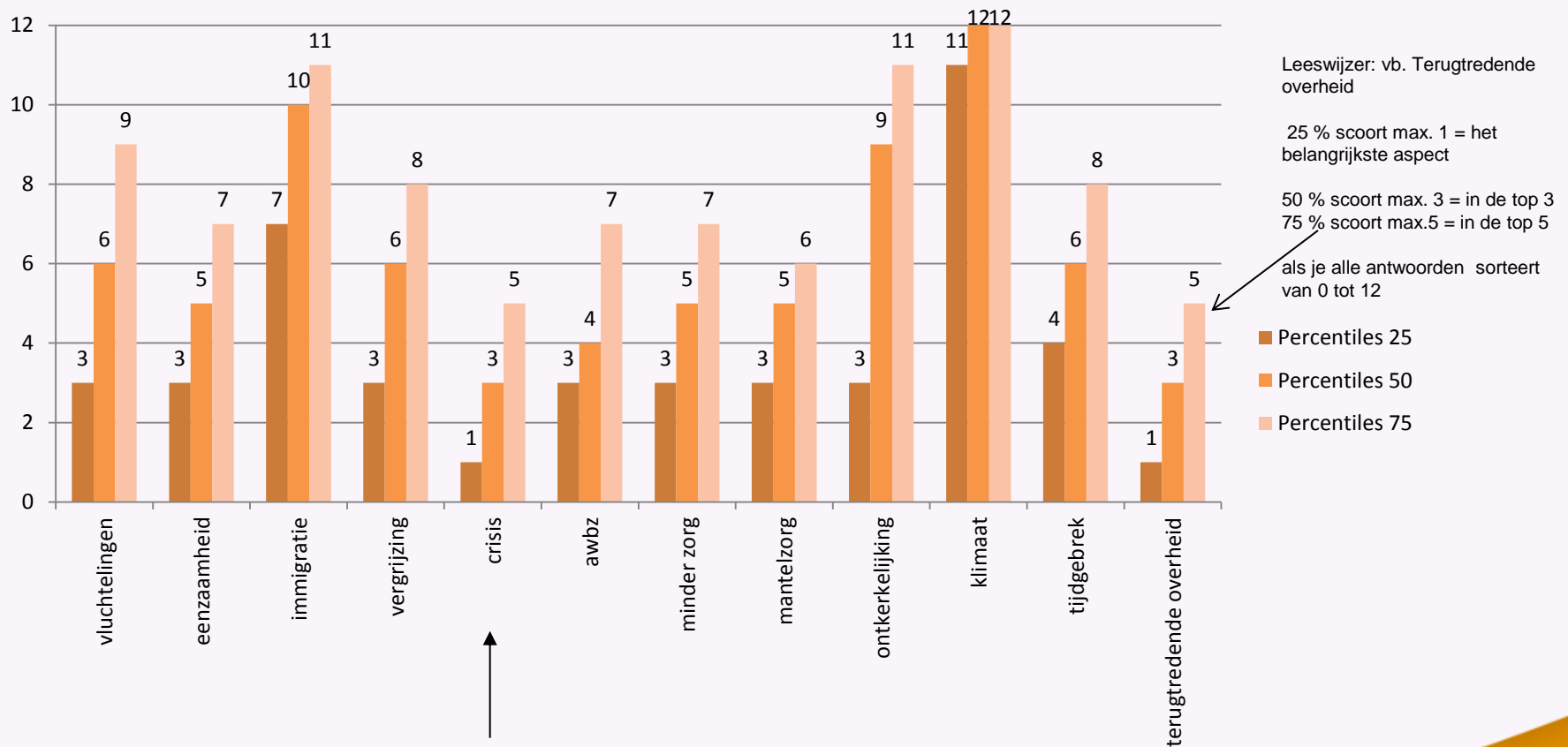
Welke rollen zouden diakenen in de toekomst moeten vervullen?

Vraag: welke rollen zouden diakenen in de toekomst moeten vervullen?

3.2. Omgeving

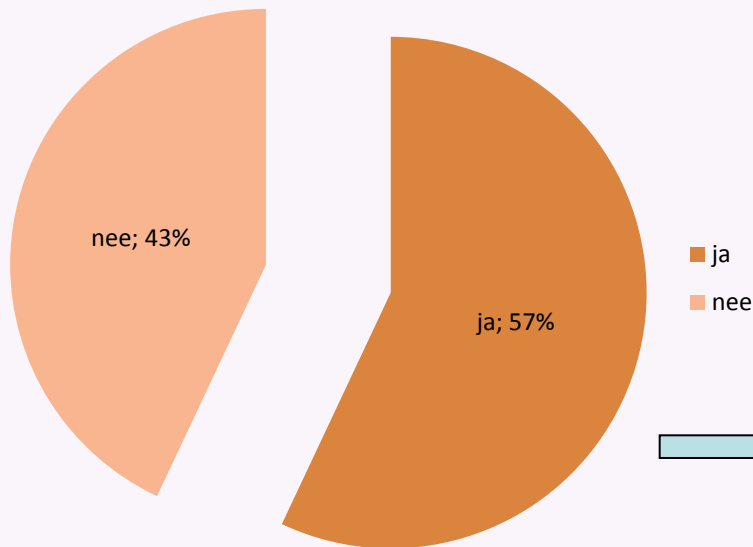
3.2.1. Crisis en overheid grootste impact (1)

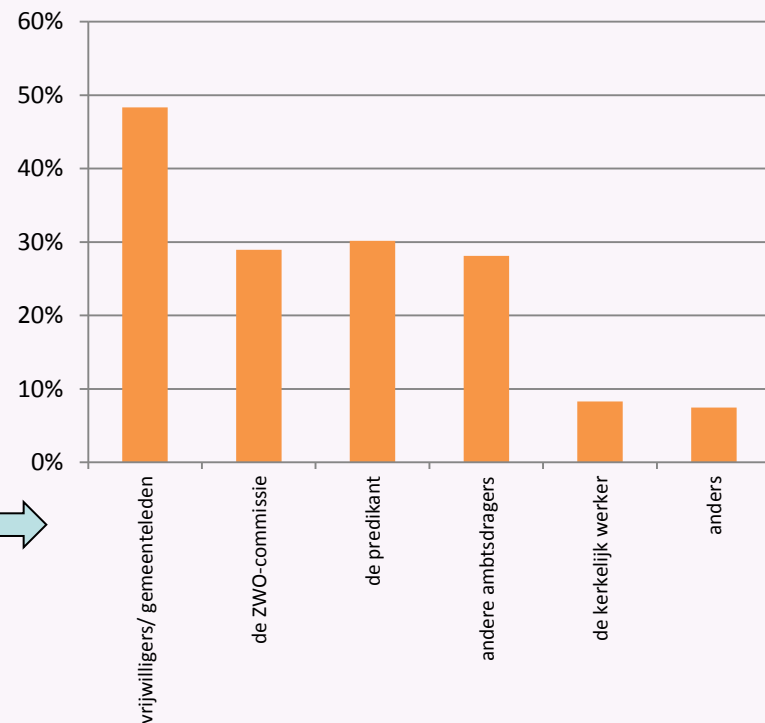
Vraag: welke maatschappelijke ontwikkelingen hebben de meeste impact op de verdere ontwikkeling van het diaconaal werk? Gesorteerd van hoogste impact (1) naar laagste impact (12)

3.2.2. 57% Heeft andere aanjagers diaconale bevlogenheid binnen gemeente

Zijn er nog andere aanjagers van diaconale bevlogenheid?

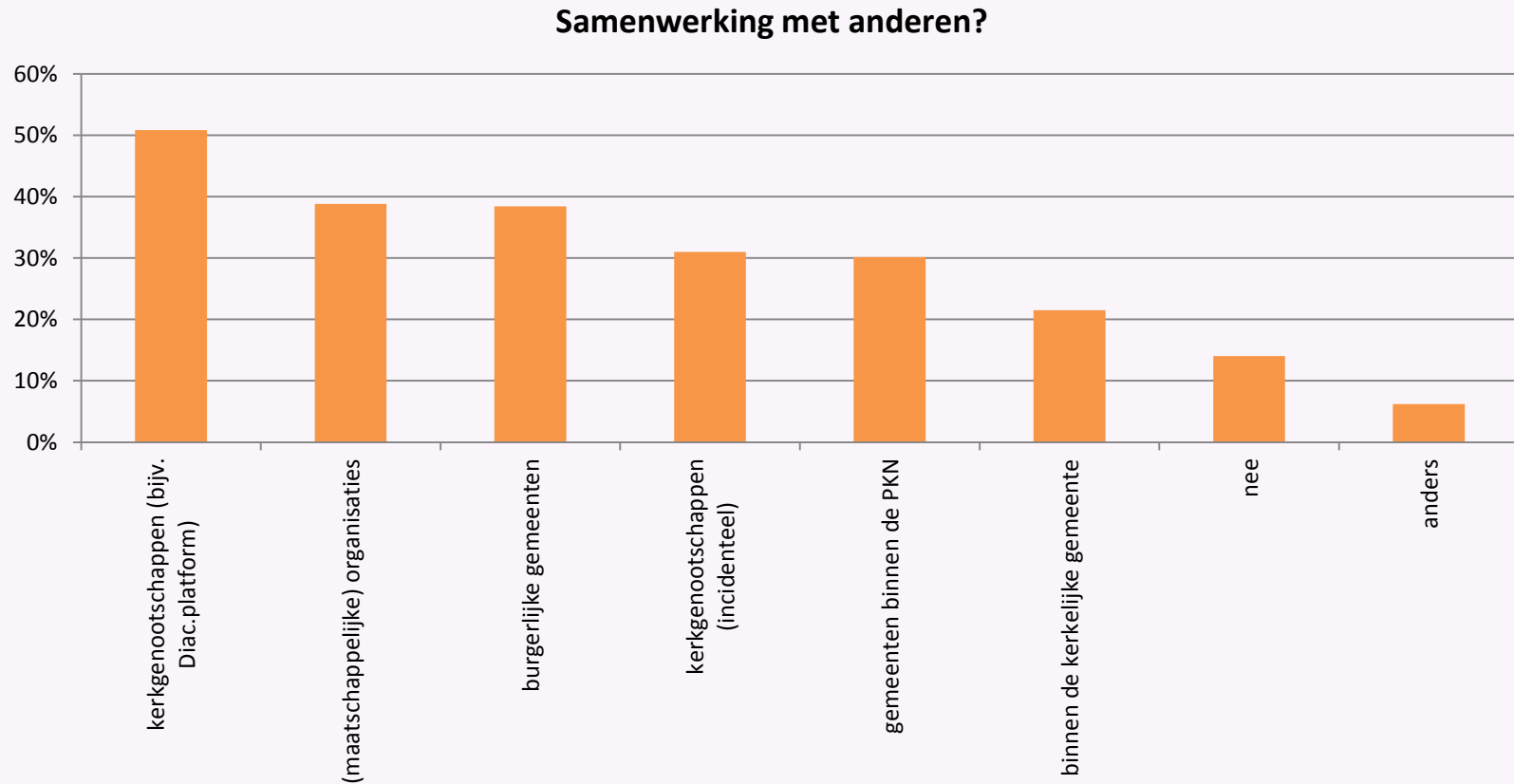

En wie zijn dan die aanjagers van diaconale bevlogenheid?

Vraag: zijn er binnen uw kerkelijke gemeente nog andere aanjagers van diaconale bevlogenheid, buiten de diaconie?

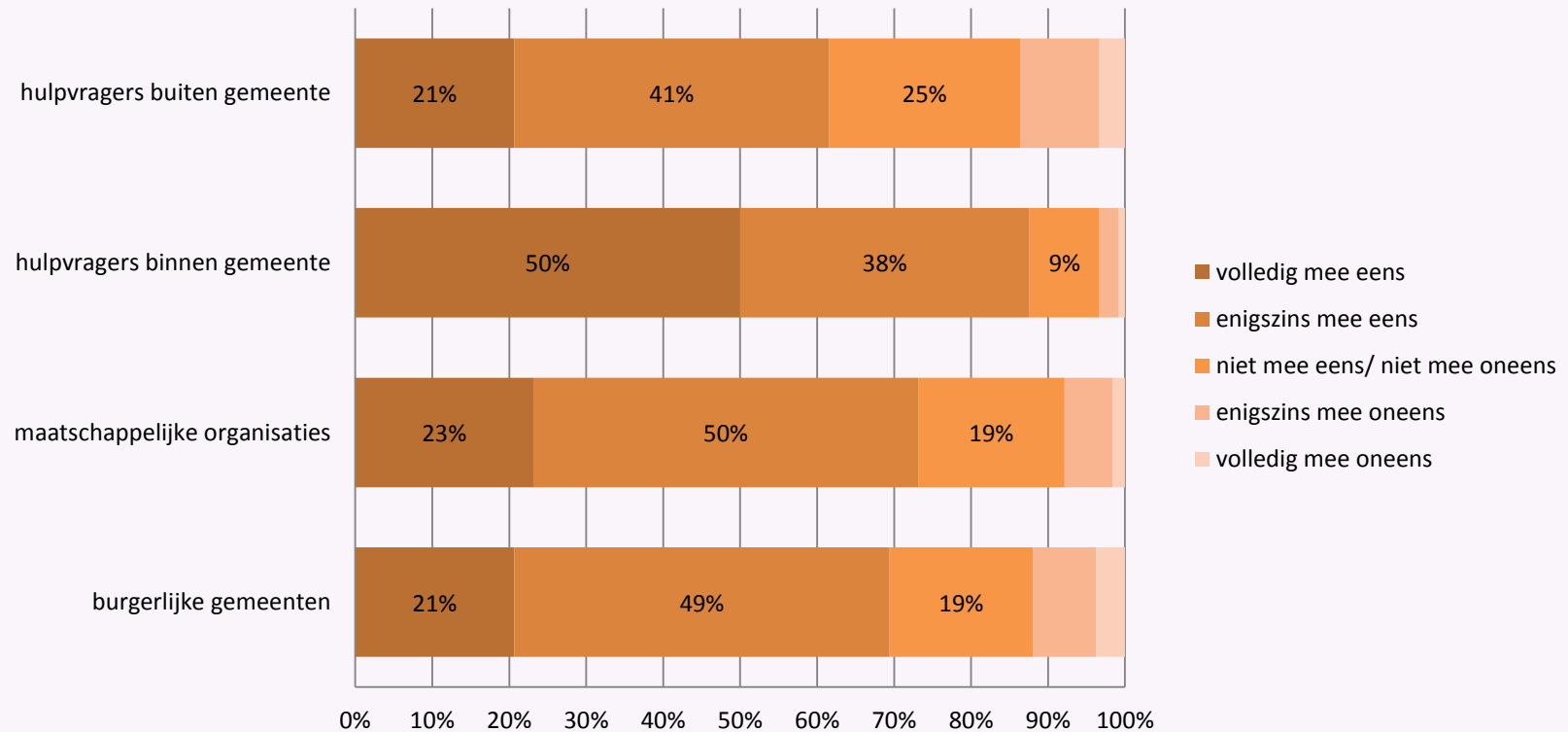
3.2.3. Er wordt samengewerkt

Vraag: wordt er vanuit uw diaconie samengewerkt met anderen als het gaat om de maatschappelijke inzet?

3.2.4. Weinig uitgesproken beeld

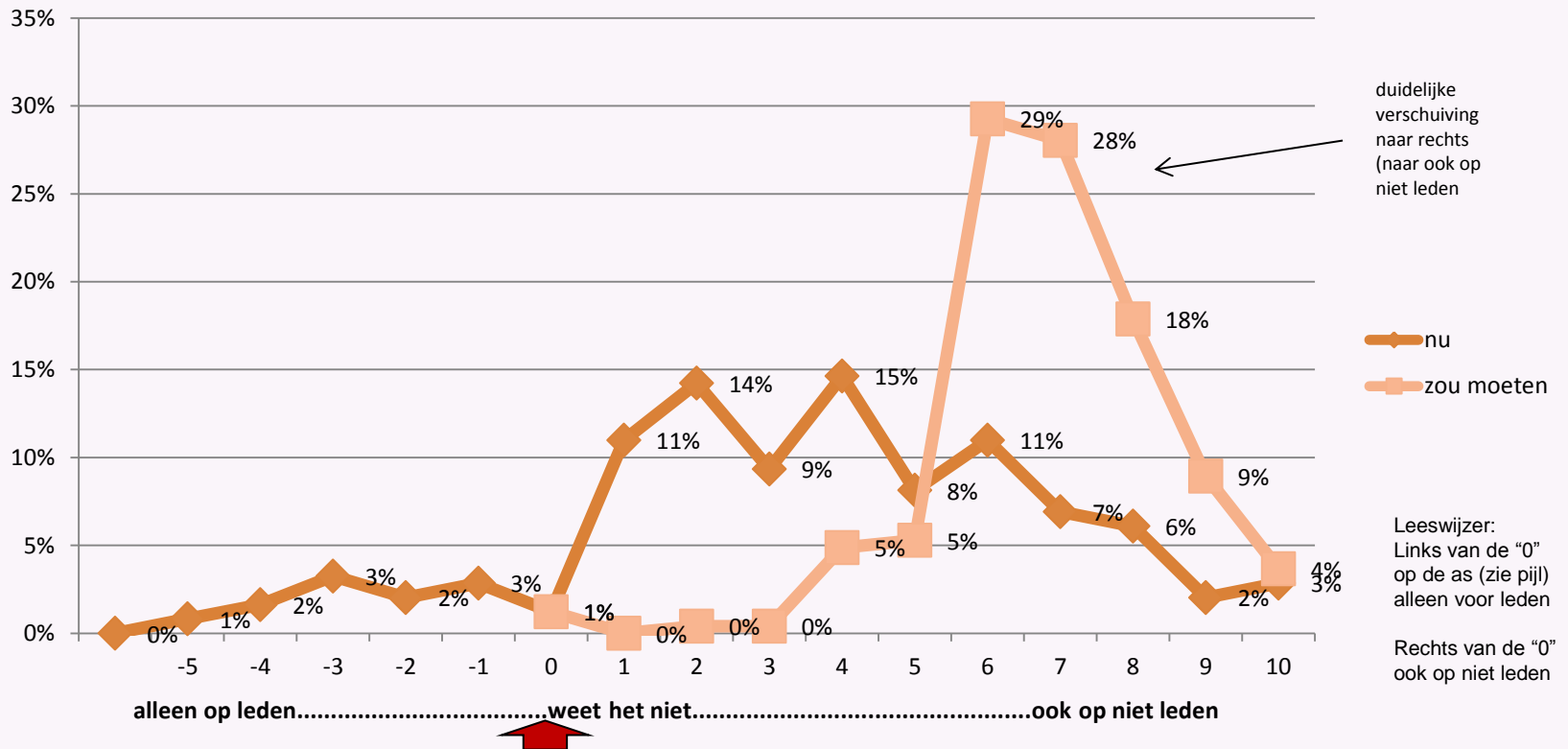
Wordt uw diaconie als relevante partij gezien door....

Vraag: wordt uw diaconie als relevante partij gezien als het gaat om de maatschappelijke inzet door.....?

3.2.5. Men vindt dat focus (ook) meer op niet-leden mag

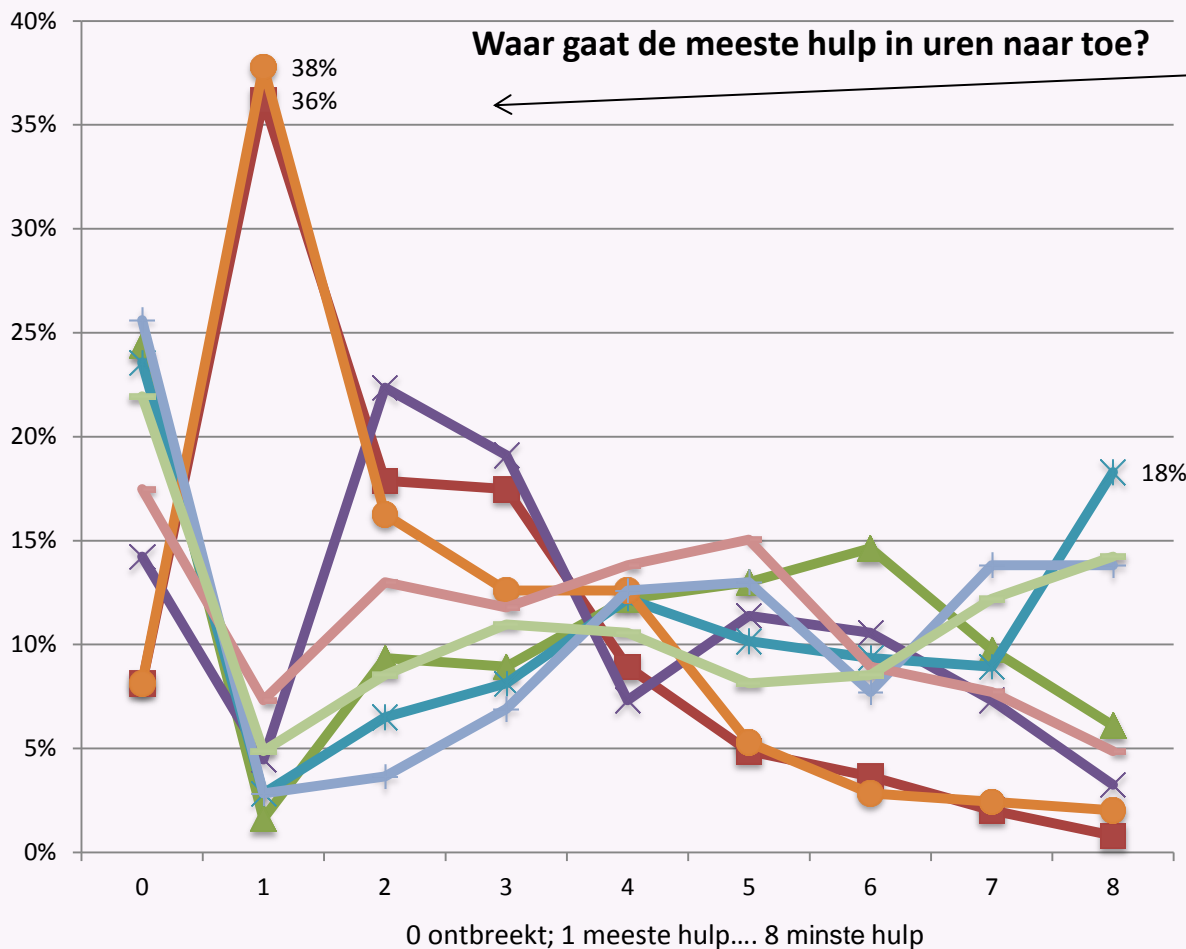
Op leden kerkelijke gemeente of ook op niet leden

Vraag: richt uw diaconie zich op dit moment met name op leden van de eigen kerkelijke gemeente of ook op niet leden? En hoe zou dat volgens u moeten zijn? (-10 tot +10)

3.3. Hulpverlening

3.3.1 Armoede en ouderenzorg meest genoemd

Leeswijzer:
38 % noemt op de eerste plaats
ouderenzorg en 36 % armoede
(waar de meeste hulp naar toe gaat)

En jeugddiaconaat staat voor 18 %
op de laatste plaats

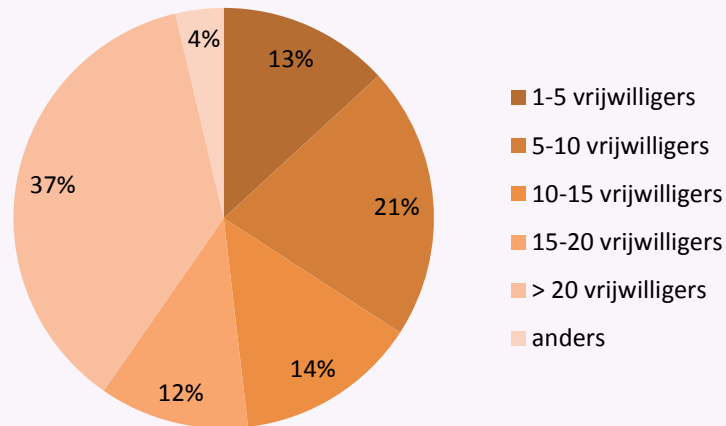
Type hulp met gemiddelde (des
te lager des te belangrijker);

- ARMOEDE 2,5
- VLUCHTELINGEN 4,8
- EENZAAMHEID 3,9
- JEUGDDIACONAAT 5,3
- OUDERENZORG 2,6
- SPEC.DOELGROEPEN 5,4
- NOODHULP 4,2
- KERKEN BUITENLAND 5,0

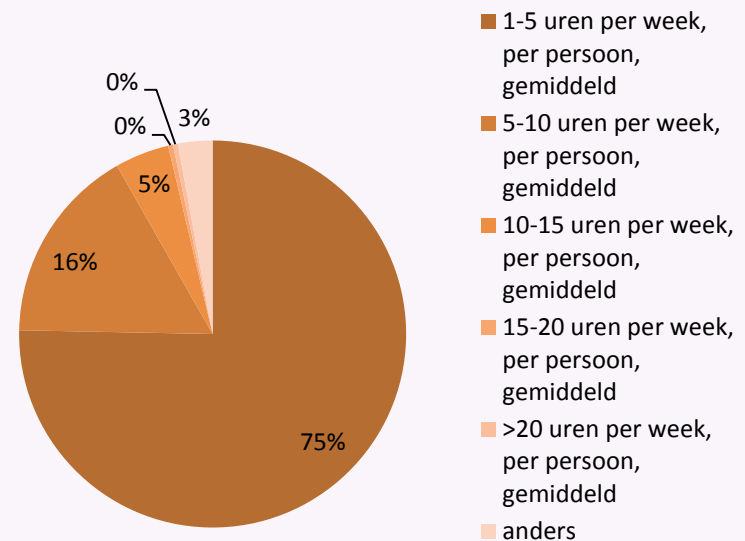
Vraag: Waar gaat in % de meeste hulp (in vrijwilligersuren) naar toe naar schatting? (incl. de tijd die genoemd is met de organisatie van deze hulp) Wilt u deze in een rangorde plaatsen? 1 = meeste hulp; 8 = minste hulp

3.3.2 Grote verschillen per diakonie v.w.b. vrijwilligers

Aantal vrijwilligers

Aantal uren per week

n = 180

Vraag: Kunt u een schatting maken van het gemiddelde aantal vrijwilligers (incl. ambtsdragers) uit uw kerkelijke gemeente die diaconaal actief zijn geweest in 2013? En kunt u een schatting maken van het aantal uren dat zij per persoon gemiddeld per week diaconaal actief zijn geweest?

3.3.3 160 miljoen euro vrijwilligersinzet

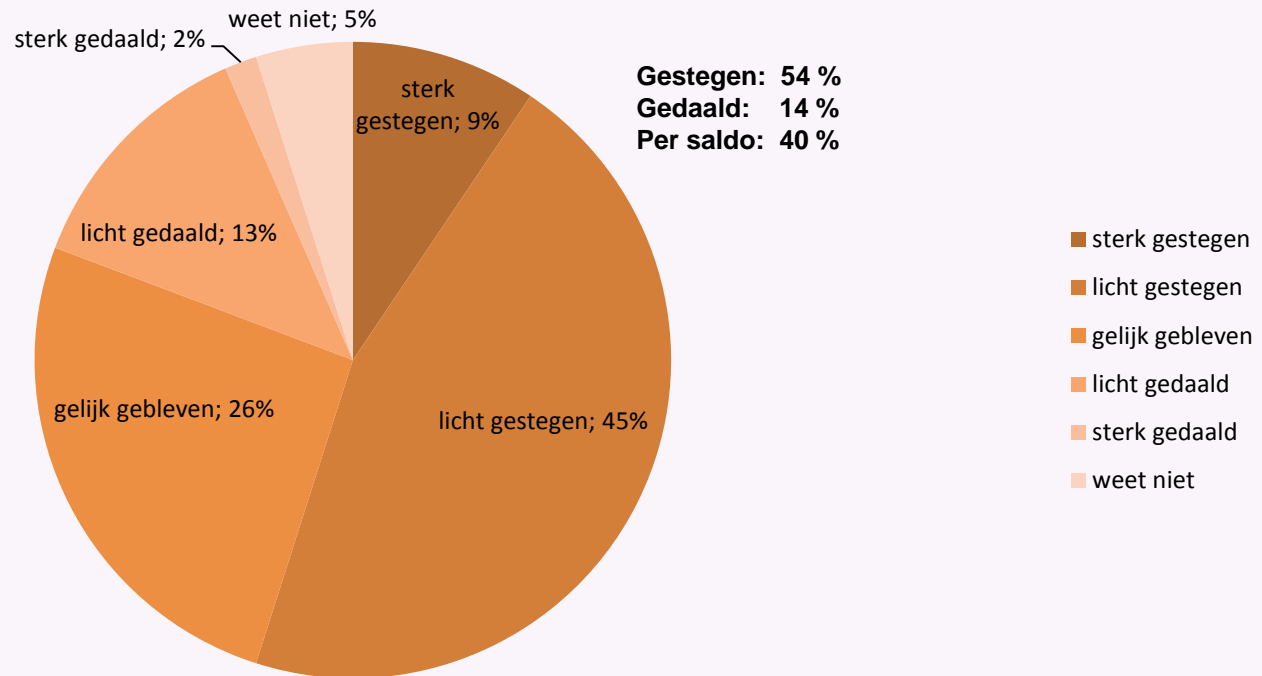
- Gemiddeld aantal vrijwilligersuren per gemeente: tussen de 2000 en 3000
- Nederland totaal: ca. 160 miljoen Euro op jaarbasis*

* 40 euro per uur

3.3.4 Per saldo gestegen aantal vrijwilligers

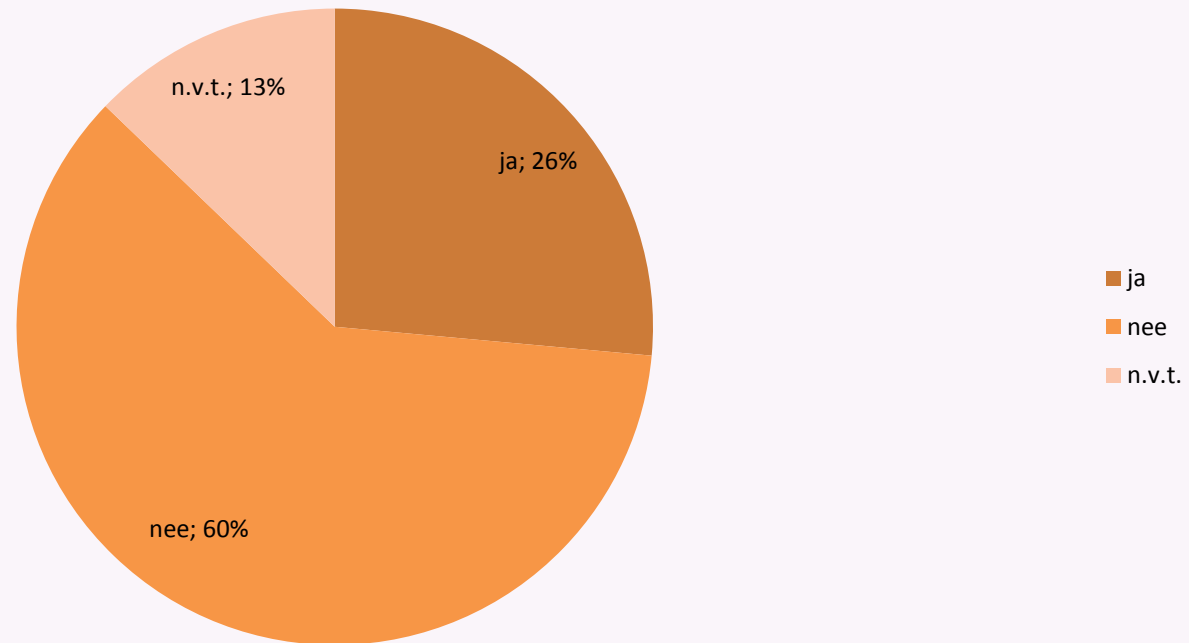
Ontwikkeling aantal vrijwilligers in uw gemeente afgelopen 5 jaar

Vraag: Is het aantal uren dat vrijwilligers uit uw kerkelijke gemeente diaconaal actief zijn geweest, de afgelopen 5 jaar gelijk gebleven, gestegen of gedaald?

3.3.5 Ruim een kwart doet eerder betaald werk (binnen kerk)

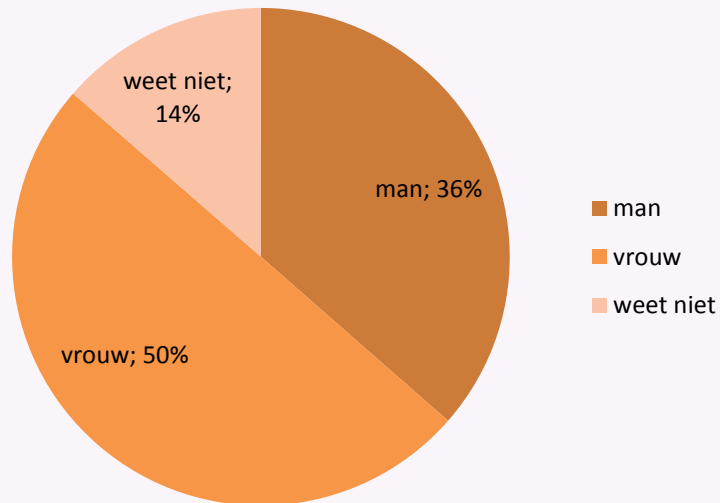
Doen vrijwilligers werk dat eerder betaald was?

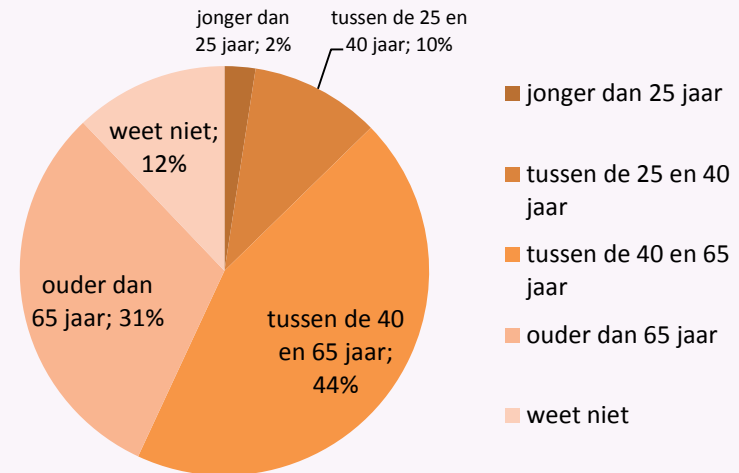
Vraag: wordt er nu meer werk door vrijwilligers gedaan, dat eerst door een betaalde medewerker (bijv. Predikant of kerkelijk werker) is gedaan?

3.3.6 Meer vrouwen en weinig jongeren

Man/Vrouw vrijwilligers

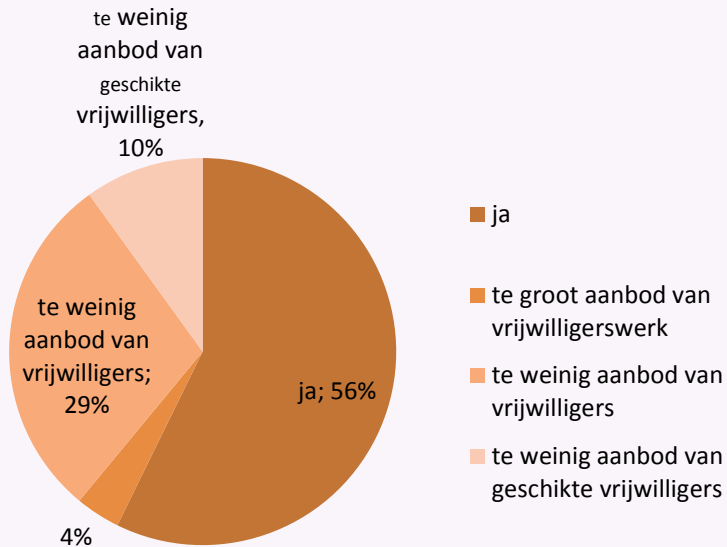
Leeftijd vrijwilligers

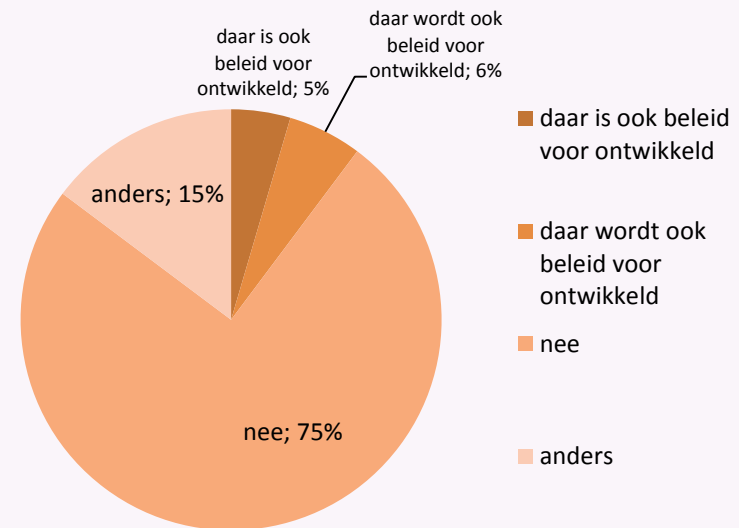
Vraag: Wat is het profiel van de vrijwilligers uit uw kerkelijke gemeente die diaconaal actief zijn in %?

3.3.6 Er is een mismatch, maar beleid ontbreekt nog veelal

Match in vraag en aanbod vrijwilligers/werk

Beleed ontwikkeld voor deze mismatch?

Vraag: is er een goede match in vraag en aanbod van vrijwilligers(werk)?

Vraag 2: is er beleid ontwikkeld voor de aanpak van mismatch tussen vraag en aanbod van vrijwilligers(werk)?

3.4. Financiële steun

3.4.0 Meer in Nederland dan in het buitenland

- Uitgaven diaconale activiteiten Nederland 2013
 - gemiddeld 32000 Euro;
mediaan* 7500 Euro
 - standaarddeviatie* 157000 Euro
(grote verschillen dus)
- Uitgaven diaconale activiteiten buitenland 2013
 - gemiddeld 16000 Euro;
mediaan* 7500 Euro
 - standaarddeviatie* 24000 Euro

Vraag: wat is het totaalbedrag dat uw diaconie in 2013 heeft ingezet voor diaconale activiteiten in Nederland en in het buitenland (zowel individueel als collectief)? N = 180

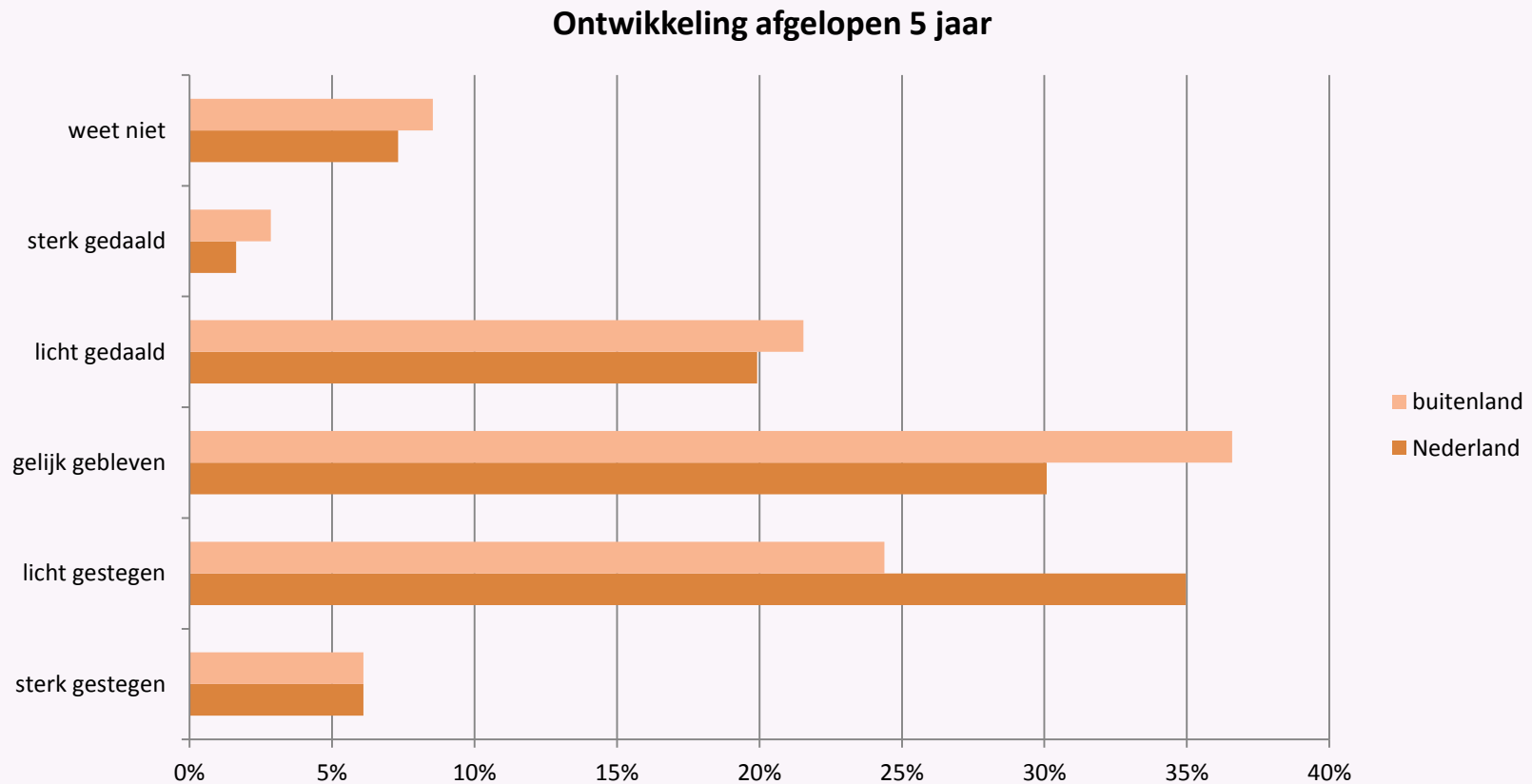
•Mediaan = het middelste getal als je alle getallen op volgorde zet

•Standaarddeviatie = spreiding van de getallen rondom het gemiddelde (des te hoger des te meer variatie)

3.4.1 100 Miljoen euro financiële hulp

- Uitgaven diaconale activiteiten binnen- en buitenland 2013
 - gemiddeld 48000 Euro
 - standaarddeviatie 165000 Euro
- Extrapolatie totaal ca. 100 mln. Euro
- Ca. 1/3 geeft meer uit in het buitenland
- Ruim 1/2 geeft meer uit in Nederland

3.4.2 Per saldo gestegen, met name in Nederland

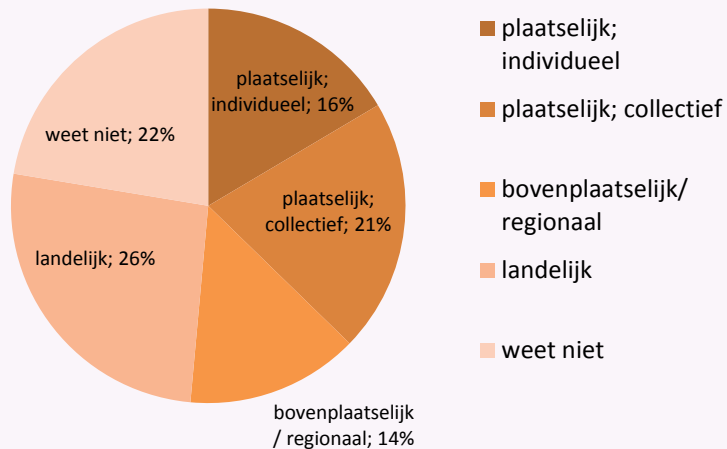
Vraag: is het totaalbedrag dat uw diaconie per jaar inzet gestegen, gedaald of gelijk gebleven in de afgelopen 5 jaar?

3.4.3. Hulp ten opzichte van aantal leden gemeente

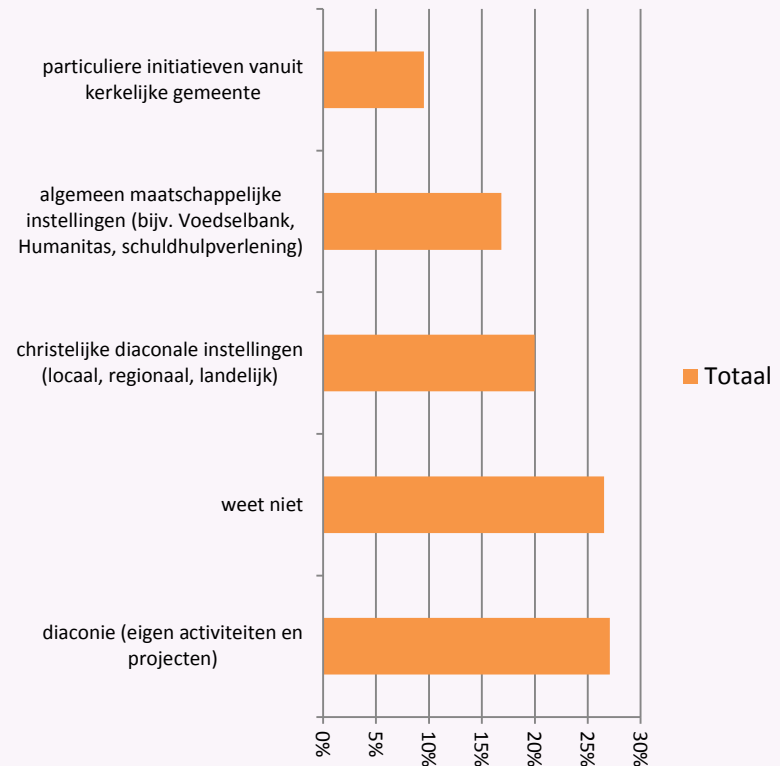
- Positieve correlatie tussen aantal leden van gemeente en financiële hulp per gemeente van 0.39
- Deze correlatie is dus niet 1.0
- Bij de vrijwilligershulp in uren is deze correlatie 0.28;
- Grote gemeente zegt wel wat, maar niet alles

3.4.4 Veel plaatselijke initiatieven (in Nederland)

Verdeling fin. hulpverlening

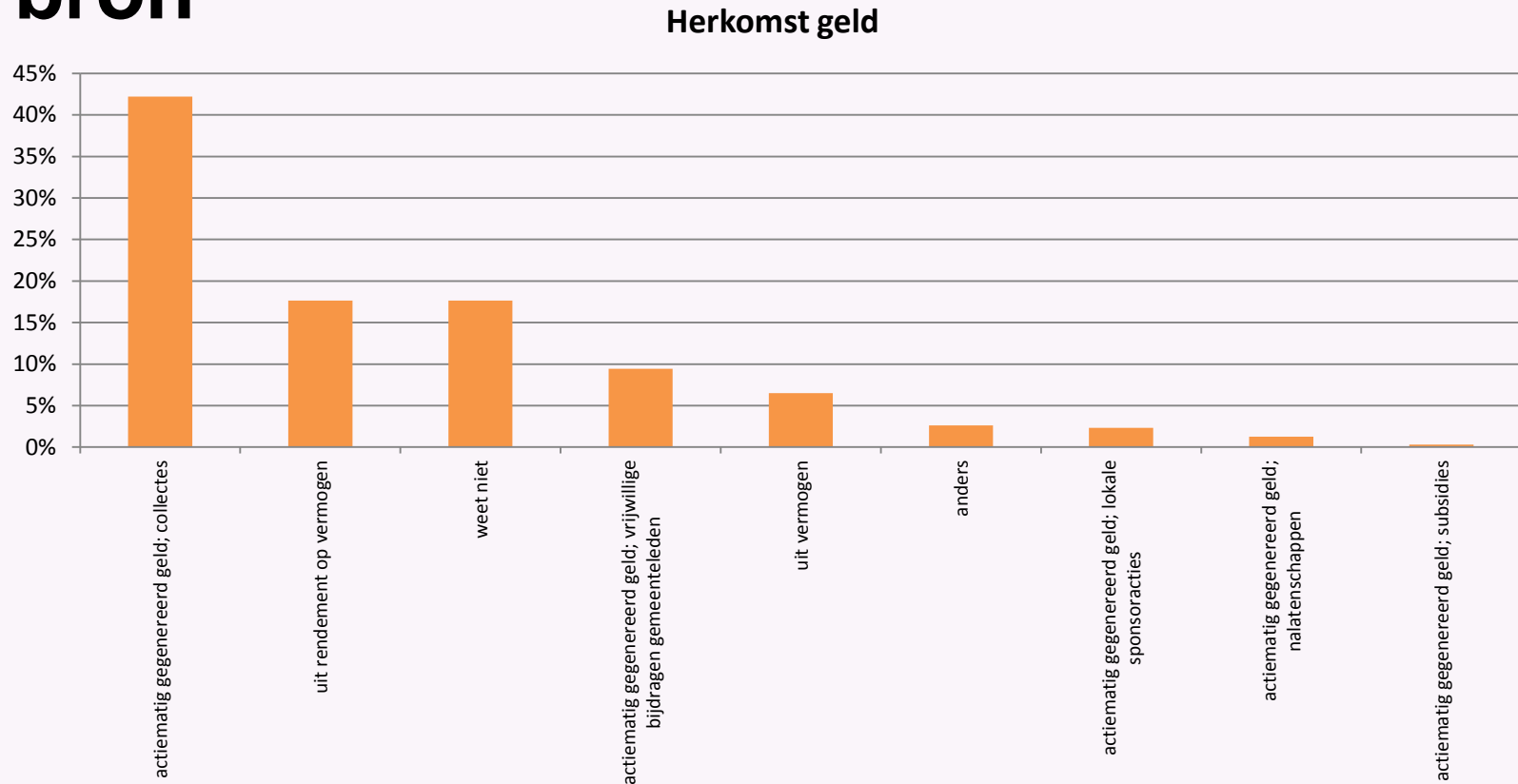

Herkomst initiatieven

Vraag: hoe wordt het totaalbedrag aan financiële hulpverlening in Nederland uitgegeven in %?
Vraag: wat is het aandeel van de (herkomst van de) diverse initiatieven in Nederland in %

3.4.5 Actiematig gegenereerd geld (collectes) en rendement vermogen als bron

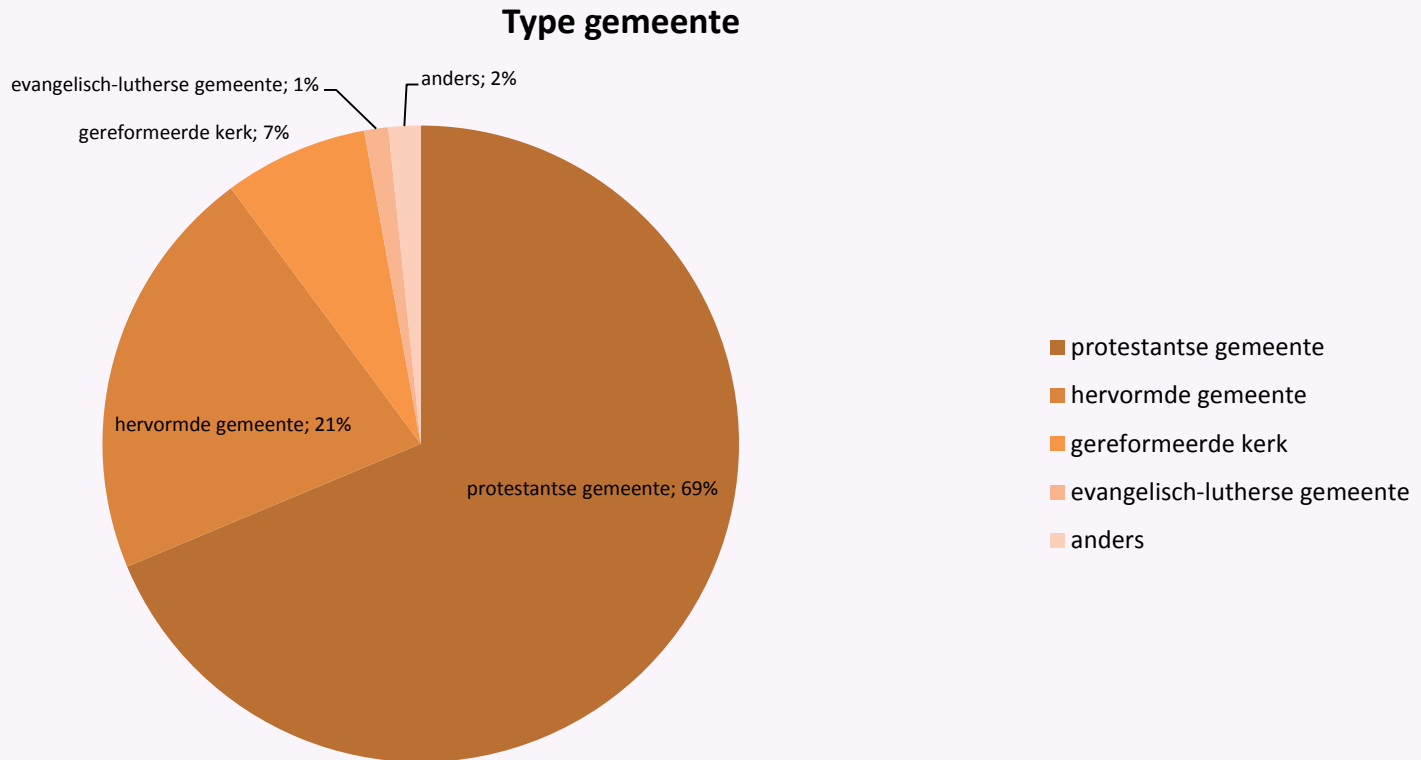

Vraag: wat is de herkomst van het geld dat gebruikt wordt voor financiële hulpverlening (in %)?

3.5. Profiel diaken

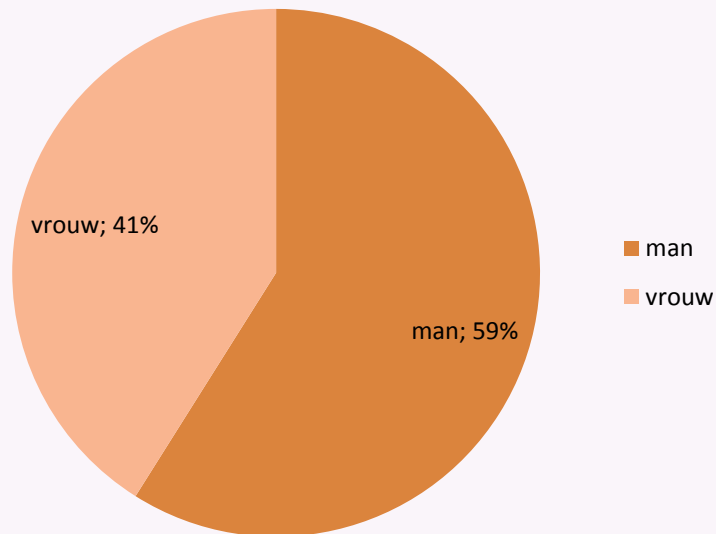
3.5.1 Protestants licht oververtegenwoordigd

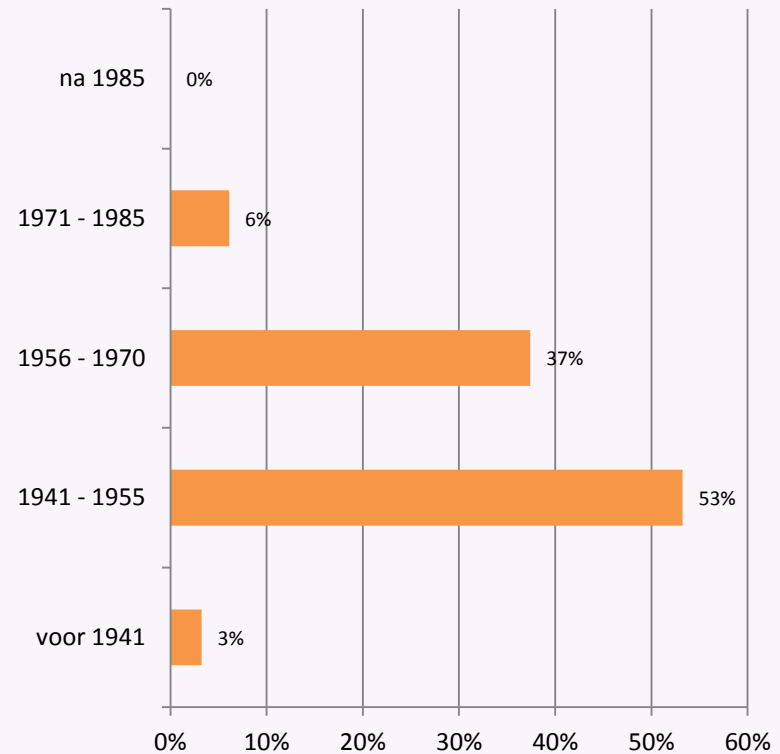
Vraag: aan welk type gemeente bent u op dit moment verbonden?

3.5.2 iets meer mannen en iets jonger dan vrijwilligers

Geslacht

Wanneer geboren?

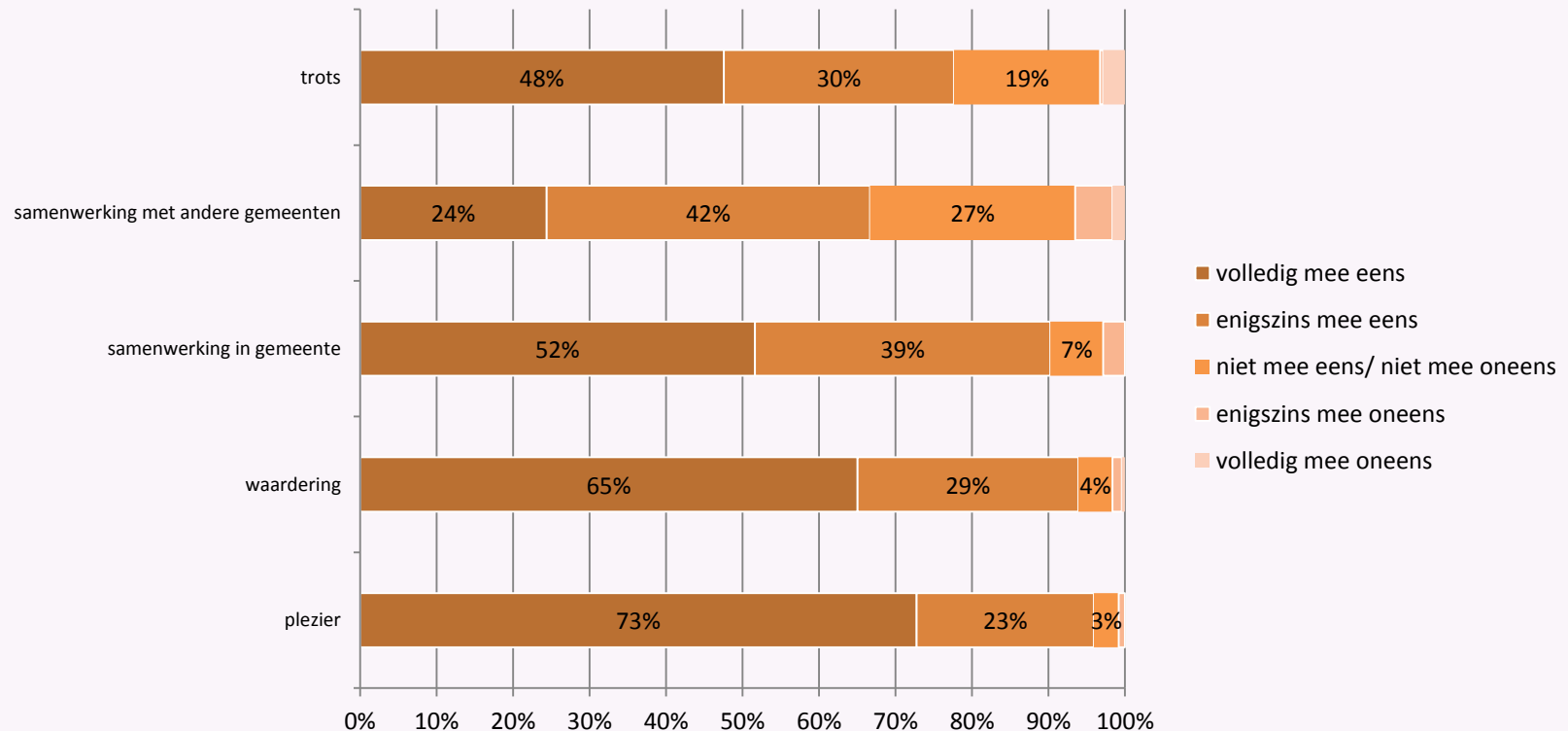

Vraag: Bent u?

Vraag: Wanneer bent u geboren?

3.5.3 Samenwerking biedt ruimte voor groei

Positieve ervaring van het werk in het diaconaat

Vraag: kunt u aangeven of u het eens bent met de volgende stellingen?

Ik bent trots op mijn werk in het diaconaat;

ik ben tevreden over de samenwerking met andere gemeenten;

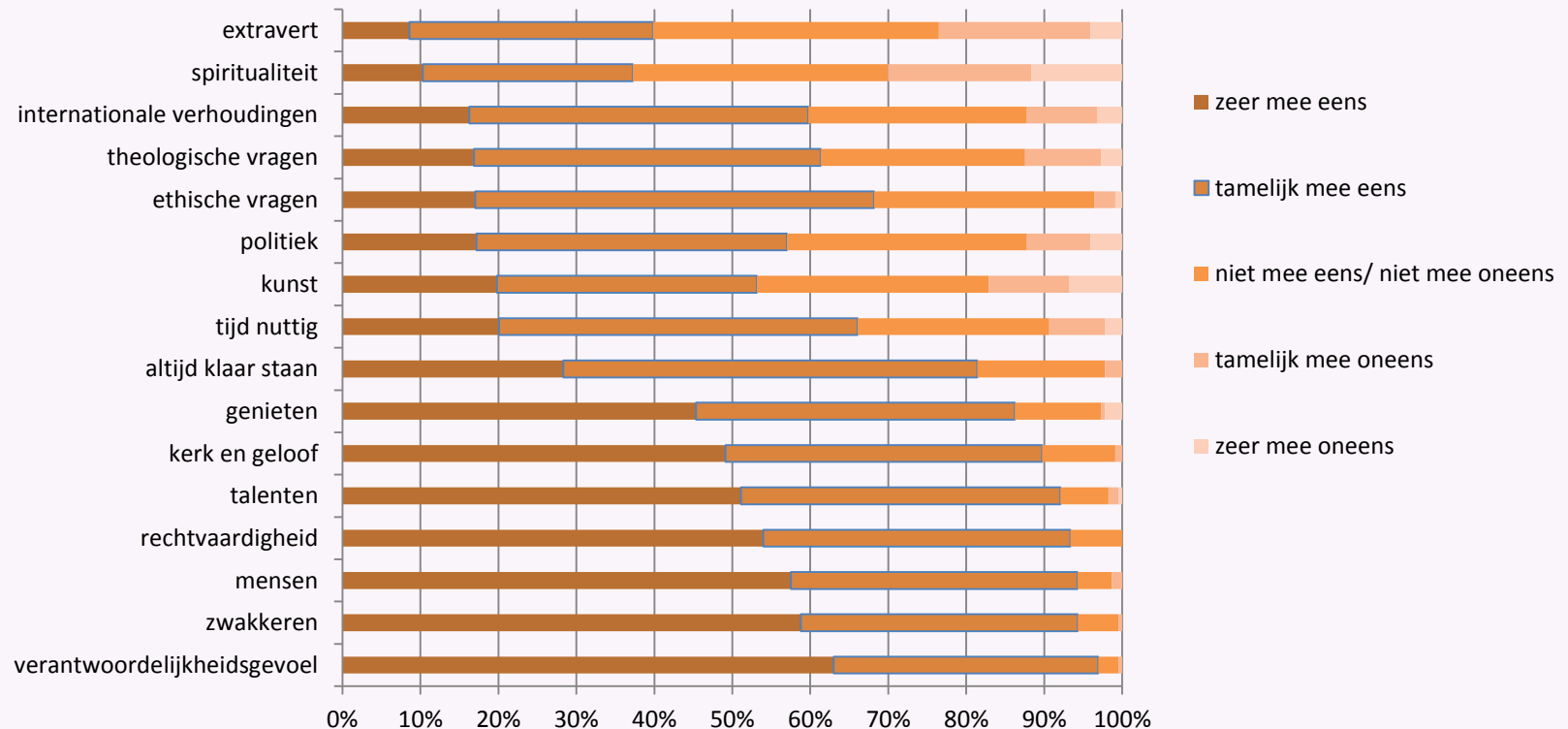
ik ben tevreden over de samenwerking in de kerkelijke gemeente;

Ik voel me gewaardeerd in mijn werk in het diaconaat;

Ik doe mijn werk in het diaconaat met veel plezier

3.5.4 Diaken mensgericht

De diaken als persoon met zijn eigenschappen en interesses

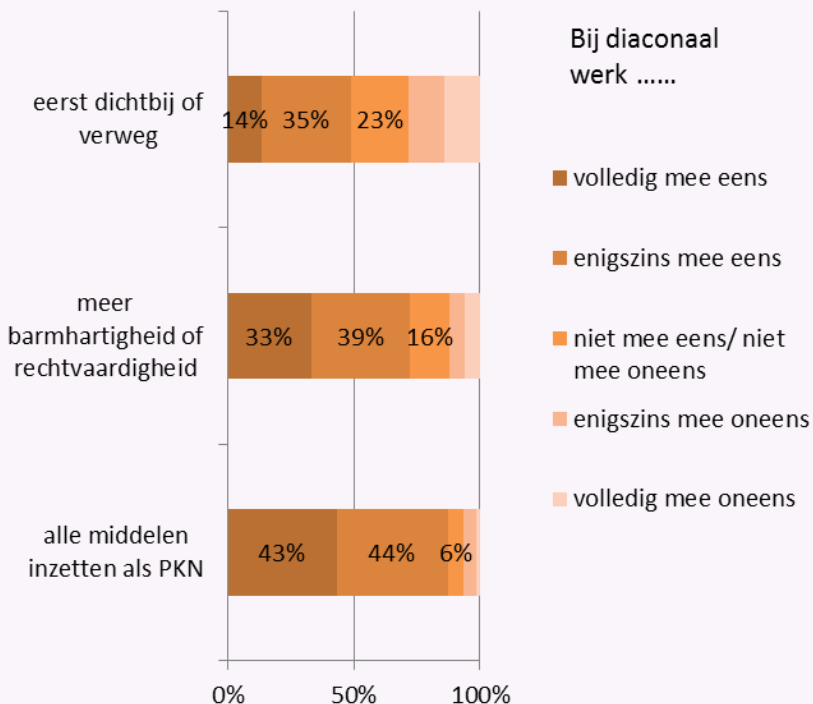

Vraag: kunt u aangeven in welke eigenschappen c.q. uitspraken u zichzelf herkent?

3.5.5 Grote verschillen

Dichtbij-verweg verschildt per diaken

Stellingen diaconale werk

Verschillende inzichten

Moet en kan de diaconie het gat dat de overheid achterlaat vullen?

	kunnen, ja enigszins	ja, zeker	nee	Eindtotaal
moeten ja, enigszins	46%	2%	16%	64%
ja, zeker	12%	3%	1%	16%
nee	5%	0%	15%	21%
	0%	0%	0%	0%
Eindtotaal	63%	5%	33%	100%

1. Moeten en kunnen enigszins 46%
2. Diaconie kan het niet 33%
3. Diaconie moet het niet 21%

Vraag: in hoeverre bent u het persoonlijk eens met onderstaande stellingen?

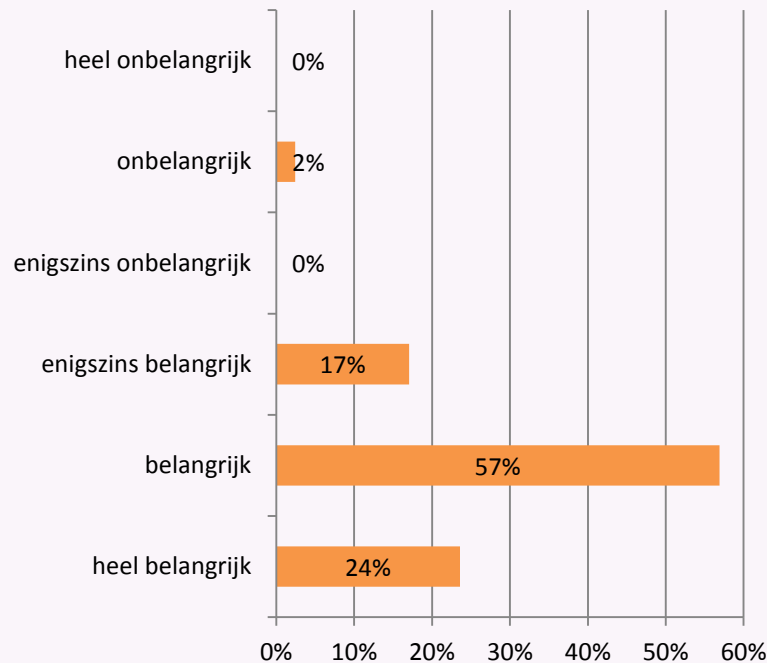
Bij diaconaal werk gaat het eerst dichtbij helpen en daarna veraf

Bij diaconaal werk gaat het meer om barmhartigheid dan om gerechtigheid

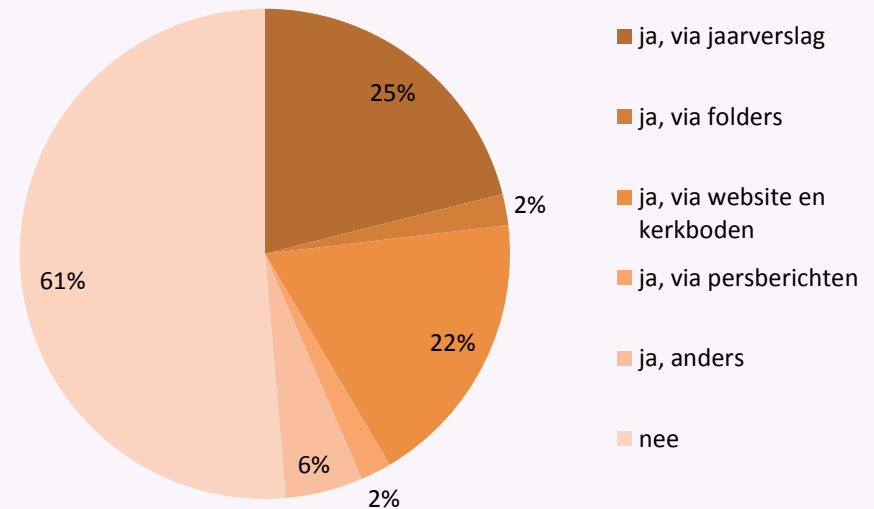
De PKN en haar gemeenten moeten alle beschikbare middelen inzetten voor de zwakkeren in de samenleving.

3.5.6 Belang wordt onderschreven, kan nog in de praktijk worden gebracht

het zichtbaar maken van de maatschappelijke relevantie van het diaconale werk is

Wordt er al bekend gemaakt hoeveel personen en organisaties worden geholpen?

Vraag: het zichtbaar maken van de maatschappelijke relevantie van het werk van diaconieën van de PKN vind ik

Vraag: maakt uw diaconie al op de een of andere manier bekend hoeveel personen of gezinnen in een periode zijn geholpen en/of welke organisaties zijn gesteund?

Contact en colofon

- meer informatie, mail dan naar onderzoek@protestantsekerk.nl
- overnemen resultaten met bronvermelding